

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
Főmunkatárs: Dr. Nagy Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Kiadó és laptulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán.

Választunk.

Makó, aug. 30.

Ha a kormánynak kínos vergődését látjuk és keressük a menekülés útját, azt csak egyedül a házfelosztásban és az ezt követő új választásokban látjuk feltalálni.

A végelgyengülésben létrejött, a születése első pillanatában pusztulásra mért, a vele született gyengeségben szynlódó kormány szezere kátyuba esett. Nincs menekvése se jobbra, se balra.

A pénzzel és szeszitalokkal össztoborzott nagy munkapárt a nagy szavazógép a politikából csak igent és nemet ismerő tömeg tétele-nél áll.

A kormány irtó hadjárata folytán megkevesbedett ellenzék megnövekedett harci kedvvel minden rendelkezésére álló fegyverrel küzd a folytonos árulás ellen.

A kormány részére a törvényjavaslatok szállítására kitűzött határidő lejárt. Kilátás sincs arra, hogy rövid időn belül a nagy szavazógép működésbe jöhet s így semmi kilátás sincs arra, hogy a kormány szállítást határidőn túl is eleget tessen.

A már annyiszor eredményel járó és újabb politikai életünkben állandóan alkalmazott ügyvezett paktumok, eredményel nem kecsesgletnek.

Az ellenzék igaza és épen ezért győzelme biztos tudatában döntő csatát vív.

A csata eredménye nem lehet más, mint a kormány bukása.

Az uralmon való maradás ideig-óráig való meghosszabbításának csak egy módja van még a házfelosztás és a nemzetre való apellálással új választások kiírása.

A kormány agonizálása egy pár hónappal még meghosszabbítható házfelosztással és az új választások lefolytatásával.

S miután a husos fazék iszonyu vonzó erővel bír s miután a hatalom melletti sütkézésre most már más mód nincs, mint a házfelosztás, a kormány rövidesen a megmaradásnak ezt a módját is igénybe fogja venni.

Választani fogunk tehát nem sokára. A nemzetre való apellálás tárgya az lesz, hogy vajjon a nemzet az óriási pénz és véráldozatot akarja-e meghozni a nagy molochnak, vagy pedig az ez ellenküzdő ellenzék küzdelmét helyesli.

Az új választás azt fogja eldönteni, hogy vajjon a nemzet az árulást árulással tetéző kormány politikáját helyesli-e, vagy pedig az árulások ellen teljes erővel küzdő ellenzékét kívánja-e támogatni?

A nemzet ítéletének tárgyát az fogja képezni, hogy a népjogok és szabadságok eltírását fogja-e ítéletében jóváhagyni, vagy pedig

csatlakozik az ellenzék ama küzdelméhez, amelynek célja a népjogok és szabadságok kivívása.

A választás fegyverei lesznek egyik oldalon pénz, bor, pálinka, hivatalos pressió, katonaság és csendőrszurony, a másik oldalon elv és érv.

Miután pedig a fegyverek nagyon különböznek és miután sajnos, ma már ott vagyunk, hogy a pénzzel és járulékaival mindent el lehet érni Magyarországon, a pénz csörgésére elnémul a meggyőződés, a pálinka és bor hatása alatt sutba dobódik az elv. A küzdelem eredménye a választásnál a mérlegnek jobbra, vagy balra billenése bizonytalan.

Akármi lesz is az esetleges új választásnak az eredménye, az ellenzék nyugodtan nézhet mindenki szemébe, mert megtette kötelességét és alkalmat adott a választóközönségnek arra, hogy a kormánytól megszabadulhasson.

Ha aztán a nemzet a pénz és járulékaival hatása alatt ismét a kormánynak adná a többséget, akkor a nemzet megérdemli sorsát, menjen a lejtőn lefelé egész addig, amíg Ausztria el nem éri az a célját, amelyért századokon keresztül hiába küzdött.

Lássuk, mit akar a nemzet?

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

A politikai helyzet fordulását mindenki szeptember közepére várta. Szájról-szájra járt az a vélemény, hogy akkor jön az erőszak s a miniszterelnök arra az időre kapott a királytól engedélyt az ellenzék akciójának letörésére. Ezt a hirt azóta megcáfolták s mert tényleg alaptalannak bizonyult, lassanként lekerült a politika szőnyegéről. Az erőszak helyeti azonban olyan események történtek, amelyek a szeptemberre várt fordulatot kissé előbbre tolták, csaknem abban az értelemben, mint azt a miniszterelnök hirdette.

Ezt a látszólagos fordulatot a Kossuth-párt holnapi értekezlete hozza meg. A holnapi értekezlet elé mindenki, aki a politikával foglalkozik, a legnagyobb várakozással néz, mert az értekezletet olyan események előzték meg, amelyek az ellenzék további akciójára nézve nagy befolyással lehetnek. Lengyel Zoltánnak, a harcoló ellenzék ellen intézett alantastámadása, *Schlichter* János győri követnek a Kossuth-pártból való kilépése, de magának Kossuthnak több nyilatkozata is azt a látszatot kelti, mintha a Kossuth-pártban olyan tendenciák uralodnának, amelyek a közös harc ellen irányulnak. Ha ez a kérdés a Kossuth-párt holnapi értekezle-

tén szóba kerülne, a párt bomlását seki sem fogja megakadályozni tudni.

Erre vonatkozólag *Justh* Gyula a következőket mondotta tudósítónk előtt:

— Mi nyugodtan és objektív szemmel nézzük az eseményeket s megvárjuk, hogy a holnapi értekezleten mit fognak határozni. Akár jobbra, akár balra dől is el azonban a Kossuth-pártban a katonai javaslatok ellen folytatott harc kérdése, ez a függetlenségi és 48-as pártot eddigi akciójában nem gátolja. Mi folytatjuk a harcot, amelyet a nemzet érdekében indítottunk.

A mai ülést Kabós Ferenc alelnök fél tízenegykor nyitotta meg.

Az elnöknek előterjeszteni valója volt.

A sajtószabadság.

A napirend szerint következő *Lovászy* Mártonnak a sajtótermékek szabad terjesztéséről szóló indítványának indoklása. Örömmel hallotta egy munkapárti képviselőnek azt a közbeszólását, hogy nyílt ülésen szívesen tárgyalják a sajtószabadság ügyét, mert a sajtószabadság fontosságáról mindenki át van hatva. Az 1848. évi sajtótörvény tiszta és világos, a törvény végrehajtására nézve azonban olyan miniszteri rendeletek jelentek meg, amelyek a törvény tiszta intencióját eltorzítják. E bajok orvoslása végett új törvény alkotására van szükség. (Helyeslés.) Majd ismertette az 1848. évi törvény szentesítésétől kelt miniszteri rendeleteket, kifejtette, hogy már az 1867-ben kiadott miniszteri rendelet is le-siklott a 48-iki törvény álláspontjáról, mert erőszakosan belemagyarázza a törvénybe azt, hogy az elmeműveket csak könyvtárak árúsíthatják. Ezen az alapon a hírlapok előfizetőinek gyűjtését, sőt a sajtótermékeknek a tözsdékben való árúsítását is be lehet tiltani. A törvény 45. szakasza a könyveknek utca-n való árúsítására vonatkozik, de nem érinti a könyvek tartalmát. A későbbi miniszteri rendeletek már nyíltan életbeléptették a cenzurát, mert az ellenőrzés körébe a sajtótermékek tartalmát is belevonták. (Helyeslés az ellenzéken.) *Lovászy* Márton azután kérte a Ház tagjait, hogy a sajtószabadság kérdését ne tekintsek pártkérdésnek. Ne tekintés azért sem, mert jöhet olyan kormány, amely nem áll alkotmányos alapon s ez első sorban a sajtóra magát vetni. Kérte a Házat, hogy törvényjavaslatát fogadja el, dacára annak, hogy nem a többségi oldalról indul ki. (Élénk éljenzés az ellenzéken.)

A miniszterelnök a sajtóról.

Khuen gróf miniszterelnök azonnal szólásra emelkedett, hogy reflektáljon *Lovászy* kijelentésére.

Elismeri, hogy a sajtó a közszabadság legértékesebb garanciája s azért köszönettel veszi, hogy *Lovászy* is elismerte, hogy ami eddig a sajtó terén történt, azt a törvények és a joggyakorlat alapján eselekedték. (Zaj az ellenzéken), hogy az eddigi törvények nem intézkednek az utcai árúsítás tárgyában, de az csak azért

történt, mert arra szükség nem volt. A sajtó kinövéseit azonban a rendelkezésünkre álló erővel el kell némitanunk, mert a sajtó az alacsonyabb indulatokra és szenvedélyekre spekulál. (Óriási tetszés a munkapárton. Zsivó és Hoch-kiáltások az ellenzéken.) Ezért szükséges, hogy ezt a sajtót tőlünk lehetőleg megbüntessük. (Nagy zaj.)

Gróf Batthyány Tivadar: Ez a cenzura apotheozisa!

Justh Gyula: Csak a bíróság! (Nagy zaj.)

Gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök végül kijelentette, hogy *Lovászy* indítványának a bizottsághoz való utasításához hozzájárul. (Helyeslés.)

A Ház azután elfogadta *Lovászy* indítványát s azt az igazságügyi bizottsághoz utalta.

Ezután a névszerinti szavazások következtek.

Ülés vége 2 órakor.

Választási mozgalmak.

Pillanatnyi felvételek.

(Saját tudósításunktól.)

Makó, aug. 31.

Többek között azért mozgalom a választás előtti készülődés, mert a szokottnál nagyobb mértékben jönnek-mennek, kapacitálnak, önjelölnek, sürögnek-forognak, dörögölődenek némely emberek. Egyik fajtájuk tizenhárompróbás függetlenségi, de csak így — *választás előtt*, azon haszonpolitika reményében, hogy jó a függetlenségkedés is *néha* a kis választási időre, mi egymás. Azután már nem muszáj olyan erős függetlennek mutatkozni, érvényes a más pártbeliekkel is barátkozni. Sohasem tudhatja az ember, hol kerül valami hasznocská.

A másik fajtája a mozgalmasoknak olyan hogy is mondjuk, nem félénk természetű. Ezek különleges alakok. Mungót, függetlent, mindent játszanak. Bemerészkednek mungó mivoltuk dacára a politikai függetlenségi körökbe és nem félnek, hogy onnan őket kipofozzák.

Amilyen türelmetlenek ők másokkal szemben, ép oly elnézést várnak a maguk becses személyére. Ezt leginkább el is érik. A komoly, egyenes lelkű független polgárok elnéznek felettük, észre sem veszik, jobban: nem akarják észrevenni.

Mi sem természetesebb, mint hogy ott settenkednek a jelölő bizottságok körül a besugó potyon-cok. Egy kis koncert, egy kis választási költségért miért ne lehetne a friss híreket ide-oda szállítani. Csak gondoljuk meg, hogy bannának el mungóék az ilyen alakokkal, ha az ő táborukba idegen merészkednek. Hogy lódtának ki őket illetlen mozdulat kíséretében.

Ott lehet látni a választások körül a passzív jelöltek is. Valahányszor választás, jelölés van, ők fontos személyiségeknek gondolják magukat. Azt hiszik, hogy mindenki velük foglalkozik. Ezek nem veszélyesek, csak felesleges kullancsok.

A titkosan jelölt sötét helyekről nem tudunk felvételt produkálni. Annnyiban ismeretesek a multból, hogy az utolsó pillanatokig igyekeznek mindent a legmélyebb titok leple alá rejteni, meglepetéseket előidézni. Jellemző rájuk, hogy nem sok vizet kavarnak. Meglepetést nem okoznak, annál több csalódást szül titokteljes sötétben bujkáló akciójuk-önmaguknak.

Még a mai világban is vannak részint önértékes, részint részint szemérmes jelöltek. Ezek nem járnak-kelek sehoova és leginkább, bizonyos a bukásuk. Nem kevés ezzel ellentétben a hálalók száma sem. Nem öreg félnadrágot, ócska vasal, avas tollat vesznek, hanem a maguk nagyra dicséret személyét árusítják házról-házra. Meg is mondják nyíltan, őszintén, mert e tekintetben őszinték, de le sem tagadhatják:

— Megyek biz én minden házhoz. Ki néz rám, ha nem csikaró ki én személyemmel egy-egy szavazati ígéretet. Hogy a választók betartják-e az ígéretet, ami tényleg nem is feltétlenül kötelező, csak olyan lerázási eszköz, az már meg más kérdés.

Ne sértsék meg magukat tisztelt szavazó-lap szédelő, paktáló cimborák. Önök következnének, önök a sorosok! Ne haragudjanak, ha eláruljuk biztos eszközüket. Hátha mások is felhasználják és legalább kvitték lesznek. Egyik ellensúlyozza a másikat. A recipe ez: Csinálatni kell vagy tizenöt féle szavazó cédulát. Variálni kell minden aspiráns nevét. Barátkozni minden ön és nem önjelölttel. De mindenütt ott legyen az a bizonyos egy név. Így aztán nagyot néz mindegyik, mert egyik gyengíti a másikat és mind azt az egyet viszi a biztos győzelem felé. Ezt is jó tudni.

Következnének az urnák előtti jelenetek. De ezt nem tárgyaljuk. Jobb erről nem is beszélni.

Városi végrehajtók baja.

Vissza kellene fizetni az államsegélyt.

— Lapunk tudósítójától. —

Makó, augusztus 30.

Szegény embernek, szegény a szerencséje. Kacérkodik Fortuna istenasszony, de mikor azt hinné aki önagságát várva-várja, hogy már megragadta, kisiklik kezeiből és még az árnyéka is eltűnik. Így jártak a makói városi végrehajtók is.

Mindenki tudja, hogy a végrehajtóknak nem valami irigylendő a mesterségük, mert akármilyen nyilvánvaló az, hogy hivatalos funkciót tel-

jesítenek, mégis mindig ők azok, akiket folyton szidnak, becsmérelnek a nehéz adófizetők. Ez egyrészt nem is esoda, mert a végrehajtók azok, akik a polgártársaknál megjelennek és látszólag, de érezhetőleg is okozzák a kellemetlenséget az ingóságok összeírásakor.

A végrehajtók anyagi helyzete meg éppen nem irigylésre méltó. A legkisebb hivatalnokok közé tartoznak, a minimális fizetés „élvezése” mellett.

Két évvel ezelőtt tudvalevőleg a városi tisztviselők részére 20000 korona államsegély jutott. Makó város képviselőtestülete juttatott az államsegélyből Urbán Márton, Gerzánics György és Simon Zsigmond városi végrehajtóknak is, összesen 1070 korona 16 fillért.

Az államsegély felosztása a tisztviselők között felülvizsgálatra a belügyminiszteriumhoz került. Kimondotta a belügyminiszter, hogy a városi végrehajtók az államsegélyben nem részesülhetnek. Ennek folytán a város közgyűlése kénytelen volt a végrehajtókat kötelezni arra, hogy a már felvett pénzt visszafizessék. Ezen határozat kétségtelenül nyomasztó a szegény 1000 korona évi fizetéses hivatalnokokra, minek folytán folyamodtak a visszafizetés elengedése iránt.

Hiszük, hogy a folyamodás nem lesz eredménytelen és Makó város képviselőtestülete a méltányosság álláspontjára fog helyezkedni és el fogja engedni a felvett pénzek visszafizetését. Be fogja látni a képviselőtestület is, hogy milyen keserves volna előállítani a kis fizetésű hivatalnokoknak azt a pénzt, amit már régen elköltöttek és amelynek ezer felé lett volna sürgősen helye.

A Maros kotrása.

A Báló-fele fürdőt átakarják helyezni.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, aug. 30.

Ujra a marosi fürdőről szól az ének. De most nem a Báló hibájából. Most nem ő kellemetlenkedik, hanem neki kellemetlenkednek, a mikor arra nincsen elég ok. A rendőrkapitányság ma **véghatározatot** hozott, mellyel arra kötelezi a fürdőt, hogy 48 óra alatt távoítsa el mostani helyéről a fürdőt és az aradi folyamammérnökség által kijelölendő helyen állítsa fel. Ez ellen a határozat ellen azonban — 15 nap alatt felelbezzet Báló — így mondja a rendőrségi irás. Az irás tehát eléggé ellentmond önmagának. Mert ha 15 nap van Bálónak adva a fürdő áthelyezését eirendelő határozat elleni felelbezés beadására, bizonyos, hogy 48 óra alatt nem köteles azt áthelyezni.

De hagyjuk a végzésnek ezt a furcsaságát. Másban van a dolog érdeme.

Ott kellene kezdenünk, hogy vajjon mit is ér a Maros medrének az **eddig szisztéma** szerint való minden kotrása? Még eddig senki semmi eredményt s hasznát nem látta ennek a műveletnek, pedig évek óta százazrekre menő

összegeket pocsékolnak el ezzel a munkával.

Mert ebben a mostani munkában azt nevezi kotrásnak a folyamammérnökség, hogy ha ma a folyó egyik partján kikotor a gép, tegyük azt, száz mégyszög méternyit, holnap már a ma kikotort hely éppen úgy megtelik homokkal, iszappal, mintha kotrógép arra sohase járt volna.

És így megy ez már egy évtized óta. Rengeteg pénzt ölnek bele, mindig hiába.

De azt is kérdezzhetjük, hogy ha már így költenek a közönség terhére, hát az aztán mégis mire való, hogy éppen most a gépnek a fürdő helyére menni? Miért is nem lehet ezt a mindenképpen eredménytelen munkát másként beosztani? Mért kell nemcsak Bálót, a fürdőt, hanem a közönséget is éppen a fürdő szezonban a fürdő változtatásával ekképpen zaklatni? Miért, miért?

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli közölje azonnal a „Makói Független Újság”-al. A „Makói Független Újság” mindent megír, semmitse hallgat el.

NAPI HIREK

Tájékoztató,

Naptár. Augusztus 31. Csütörtök. Római kath. Rajmund hv. Gör. kath. Augusztus 18. Flór., Laur. — Nap két 5 óra 16 perc szik 6 óra 43 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: helyenkint hivatásos esők lényegtelen hőváltozással. Sürgönyprognózis: Meleg, zivatarok. Déli hőmérséklet: 28.5 fok Celsius.

FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

)(Népgyűlés a megyében. Csanádvármegye hazafias népe is kivészi részét abból a küzdelemből, melyet most viv a nemzet a véderőjavaslatok ellen s az általános egyenlő titkos választójog érdekében. A most következő szeptember 10-én Földvár közönség polgársága, szeptember 17-én pedig Csanádpalota népe tart népgyűlést. Makó város közönsége pedig hatalmasnak ígérkező népgyűlést szeptember 24-én tartja meg.

)(Rendőrbiztos esküdt választása Csanádpalotán. A Megyesi Antal elhalálozásával megüresedett rendőrbiztos esküdt állását Szilágyi Kálmán nagylaki főszolgabíró elnöklété alatt, holnap délelőtti tartandó tisztújító közgyűlésén tölti be Csanádpalota közönség képviselőtestülete.

)(Nem kell a választási elnökség. Dr. Demkó Pál kiküldött választási elnök ma-holnap nem talál a folytonos lemondások után választási elnököt. Talán ha az eredeti összeállítás megfelelő és jó lett volna, most nem kellene újabb és újabb

elnökökről gondoskodni. A mai napon Tokár Andor a XIII-ik kerület helyettes választási elnöke mondott le a tisztségről. Helyette még nem találtak legeslegújabb elnököt.

)(Tanács ülés. Makó város tanácsa pénteken tartja rendszeres heti tanácsülését.

)(Adományozás. dr. Galambos Ignác polgármester a mai napon az izraelita templom építése költségeire 50 korona összeget juttatott dr. Dózsa Sámuel hitközségi elnök kezéhez.

)(A papiotai gazdasági iskola. Csanádpalota községe annak idején, mikor iskolát alamosította, ígéretet tett az államnak arra nézve is, hogy gazdasági népiskolát építet. Az iskolát mostanában megsürgette a miniszter — a község képviselőtestülete mai gyűlésében foglalkozott ezzel a kérdéssel. Kiszámították, hogy az iskola létesítése 50 ezer koronába kerülne, melyre azonban most nincsen fedezete a községnek. Csakis úgy lenne meg ez a pénz, ha a község ingatlanait lekötne ezen összeg erejéig. Ezt pedig nem akarják, mert az által ki lehetnének annak téve, hogy a mikor majd a közigazgatás rendes menetében kellene kölcsönhöz nyulni, nem kapnának pénzt. Ezért a gazdasági iskola építése ügyét most levették a napirendről.

)(Megfelelbezzet aszfaltjárda. Hirt adtuk arról, hogy a legutóbbi közgyűlésen a városi képviselőtestület elhatározta a Lonovits sugárút árvaházfelelő oldalának kiaszfaltozását. E határozat ellen Mágosi Sámuel községi bíró felelbezzet nyújtott be.

)(Pályázat magas állásra. A toronyőr csak elég magas állást foglal el. Ez annyival is bizonyosabb, mert kvalifikációt is kívánnak. A tanács-hoz benyújtandó pályázat megkívánja, hogy a pályázó jó halló és látó érzékkel bírjon. Ez a minőség nem oly túlkövetelés azoknál, akiknél megvan. A fizetés már nem oly magas, mint az állás. Évenként 480 korona. Pályázzanak minél többen, akik jól látnak, jól hallanak és akik lenézni akarják az egész várost.

)(Mozgalom az országos pótvasár ellen. Idejét multa már, hogy az országos vásároknak különös fontosság volna tulajdonítható. A közlekedési eszközök fejlettsége mindinkább háttérba szorítja az országos vásárokat jelentőségét. Mindazonáltal kétségtelen, hogy ami az összes vásáros népek nem sokat jelent, — a helyi, kereskedőknek és iparosoknak forgalmát csökkent. Erre való tekintettel azon hir folytán, hogy országos pótvasárt akarnak Makón tartani, Bittó Gyula és társai, kereskedők és iparosok, kérvényt szerkesztettek a tanács-hoz a pótvasár megállítására teitük azt a hirt is, hogy a kereskedők egylete és az ipartestület is a kérvényezők mellé áll és támogatni fogja a belügyminiszterhez intézendő felirattal Bittó Gyula és társai kérelmét.

A KORMÁNY MEGVONTA
A NAPTÓL
A CORPOLTÁLÁST.

A ZÖLD BÉKA

megadja a jogot, mert a NAP hirdetése révén jutott 360 drb. női- és leány télikabátokhoz, amelyet olcsón árusít a püspökkerttel szemben levő üzletében.

(Hoppont vett kivándorló. Fejes Jenő bárány-utbai lakos mindenképen Amerikába akart jutni, pedig nem szerezte meg a kivándorlási engedélyt. Jegyet váltott Wienig és szép sutyomban akart átcusznia a határon. A szemfüles határrendőrség azonban Pozsonynál lefűllete és szép csendesen visszaekszpediálta szülővárosába Makóra. Most már itthon ábrándozhat Fejes Jenő Amerikáról és az el nem ért milliokról.

(Pusztító tűzvész. A közeli Ó-benyő községben óriási tűzvész pusztított tegnap a reggeli órákban. Ronkov Pál udvarán keletkezett a tűz. A gazda takarmánya az udvaron volt felhalmozva s éppen hozzákezdtek ahhoz, hogy benzinmotoros géppel csépeljék a buza kazlakat. Eppen a gép megtörüléséhez fogtak. E közben a földre is ömlött a benzinből. Egyik munkás a földre ömlött benzint meggyújtotta. Ettől keletkezett a tűz. Eléggett a gazda háza, csüre s egész buzakészlete és összes takarmánya. Ezenkívül a szomszéd istállója és még két nagy szin lett a tűz martaléka. A kár öt-hat ezer korona. Az oltáshoz a Valkányi és Nagyszentmiklósi tűzoltóság is kivonult s a tűz tovább terjedését megakadályozta.

(Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek. Toth István Szabó Juliannával. Házasságot kötöttek. Raffai Ferenc Joó Juliannával, Kalmár József Moldován Juliannával. Elhaltak: Dán József 1 hónapos, Cseh Ilona Julianna 14 napos, Cseh Péter 8 hónapos, Takács István Imre 12 hónapos, Török Antal 7 hónapos korában.

A vères éjszaka.

Meggyilkolta a saját fiát.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, aug. 30.

Jánoshalma község nápe szombaton reggel véres gyilkosság szenzációjára ébredt.

Galgóci János 54 éves napszámos pénteken este vette fel az arató részét minék öröme társaival együtt késő estig ivott. Este, mikor a pénze el fogyott, hazament és azt mondta a feleségének adjon pénzt, mert vissza akar menni mulatni. A felesége azt felelte erre, hogy pénzt nem ad, ellenben legjobban tesz ha lefekszik és kialussza magát. Galgóci kést kapott fel az asztalról.

— Lesz pénz, vagy nem lesz?

Már-már úgy volt, hogy a kés lecsap az asszonyra, mikor belépett Galgócinak 18 éves fia: Galgóci Antal is visszatartotta az ütésre kész kezét. Az öreg Galgóci erre a fiu ellen fordult és a kést markolatig beleodította a fia mellébe. Galgóci Antal elhalványulva rogyott le a földre, melléből vastag sugárban tört elő a vér. Másnap a sérülésébe belehalt.

Galgóci Jánost a csendőrség letartóztatta és ma átkísérték a szabadkai ügyészségre.

Arjegyzék!

I. rendű kis ústi valódi szeszmentes pálinkák literenként 1 frt.

Nagyobb vételnél

nagyobb árengedmény.

Igen jó minőségű pálinkák 62, 70 és 80 krajcár literenként. Ezeknél a minőségeknél és nagyobb vételnél nagyobb árengedmény van!!! Mindennemű munkáspálinkák legjobb minőségben 52, 46 és 40 krajcár literenként

Iritz Sámuel özv. cégnél

mindennemű édes italok kedvező árban kaphatók! (12)

A plébános mulatása.

Félholtra verte a kántort.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, aug. 30.

Szombatról vasárnapra virradó éjszaka nagy muri, hajnalig tartó dárídó zajlott le a kossutfalvai polgári kör helyiségében.

Reggel félhat órákor már csak ketten ültek a kerekasztalnál: Schadt A. Ignác esperes-plébános és Szász Miklós református kántor. Az isten két szolgálója a bortól nekitűzesedve elbeszélgetett a holdról, a csillagokról, el a szerelemről és minden egyébről, ami csak a szép és édes az életből.

Epen egy sötétnézésű, barna aszszonyra fordították a beszéd sorát, mikor valamiért véleményeltérés keletkezett köztük, melyből egy-kettőre izgatott szóváltás támadt. A szóváltásból, amint azt egy jól nevelt hajnali mulatásnál elvárhatja az ember, tetlegesség lett s a két részeg ember felemelt ököllel rohant egymásnak. A küzdelem azonban csak egy pillanattig tartott, mert a plébános egy hirtelen támadással a földre teperte a kántort és súlyos cipővel úgy össze-vissza rugdosta, hogy ez aléltan, várbeborulva maradt a koresma padlóján. Az esperes plébános pedig befejezésül felkapta a félholtan fekvő embert s úgy odavágta a biliárd-asztalhoz, hogy teste minden porcikájában resecgett-roppogott.

Szász Miklós kántor urnak, amint azt az orvosi vizsgálat megállapította, három bordája törött el a verekedésnél. Ennyiért igazán nem volt érdemes mozgósítani az esperes-plébános cipőit. Mivel a sérülés igen súlyos természetű, Szászt a családja bevittette Szabadkára, hol a Sántha-szannatóriumban helyezte el. A plébános ellen eddig nem indult meg az eljárás.

SZÍNHÁZ.

* Az ezred apja bemutatója. Holnap szeptember hó 1-én kezd meg színtársulatunk az előadásokat. Megnyitó előadásul színe kerül a vígszínház nagysikerű ujdonsága az «Ezred apja» vig operette, mely a vígszínházban óriási sikerrel adatoft folyton zsufolt házak mellett. Az »Ezred apja»-ban mutatkozik be a makói közönségnek társulatunk primadonnája Peterdy Etelka, a ki bizonyára megfogja hódítani színházlátogató közönségünket. A többi női szerepeket Fekete Rózi, Nádasyné, Dinnyési Juliska és Aranyosiné Bella fogják játszani. A férfiak közül ezen előadáson mutatkoznak be Szigeti Jenő, Kemenes Lajos, Latabár és Petrik. Kitűnő szerepet játszik a darabban Nagy Dezső, a ki régi kedvence közönségünknek.

* Sárga lilium bemutatója. Biró Lajos nagysikerű énekes színjátéka, a mely a magyar színházban aratott szenzációs sikere után diadallal járta be az ország összes színpadjait, mindenütt nagy sikort aratva és dicsőséget hozva a szerzőnek a „Sárga lilium” nálunk szombaton kerül bemutatásra. A darabról már javában folynak a próbák és azt hisszük, hogy nálunk is nagy tetszésre fog találni Biró Lajos kitűnő katonadarabja. A „Sárga lilium”-ban mutatkozik be társulatunk naivája Bányai Irén, a ki a címszeropet játsza. A herceg kitűnő, de nehéz szerepét Kemenes Lajos társulatunk fiatal szerelmes színésze játsza. A darab többi vezető szerepét: Nagy Dezső, Földes Dezső, Dobos László, Szigeti

Jenő, Békési József és Cathry Ferenc játsszák. Az előadás bérletben lesz megtartva és jegyeket már előre lehet váltani a színházi pénztárnál.

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: Ő maga. (27) IV.

A pusztá szigeten.

Lehetetlen leírnom a kint, mely szívemet marcangolta, rekedten és félig örülten rogytam kimerülve a homokba, nézve végső nyomát az eltűnő hajónak. Összesen öt hajót láttam így eltűnni a szigeten tartózkodásom alatt, de mindig sokkal messzebb künn voltam a tengeren, semhogy jeladásaimat megláthatták volna.

Az egyikről felismertem, hogy hadihajó angol lobogó alatt. Hosszabb zászlópóznát állítottam fel, mert azt hittem; hogy az eredeti nem elég magas a kítűzőtt célra. Ehez képest két hosszú póznát szegtem össze, de bosszuságomra sokkal nehezebbnek találtam, semhogy levegőbe tudtam volna emelni.

Brunó mindig csatlakozott lelkesültségemhez, mikor vitorla tűnt fel valahol, sőt tényleg ő pillantotta meg mindig legelőbb s elkezdett csaholni és ráncigálni engemet míg csak az új reményre nem vonta figyelmemet. És szerettem őt gyöngéd rokonszenveéért nagy bánatomban s levertségemben. Hízlegően dörzsölte szőrös fejét a karomhoz, míg meleg nyelve kezemet nyalta s hü fekete szemei rám megeződtek olyan rokonszenvennel, mely több volt mint emberi — ez, éreztem, ismét és ismét megmentett. Fel kell említenem még, hogy bár a csólnom teljesen alkalmatlan volt arra, hogy elmeneküljek, éppen nem hanyagoltam el egészen s ide-oda vitorláztam rajta a bezárt lagunán, hogy gyakorlatot szerez-

zek magamnak a vitorlák kezelésében. Ez tehát kellemes szórakozás volt rám nézve.

Az ivóvíz hlánytól sohasem tartottam, mert mikor a száraz évszakban a hajó készlete és az én tartalékom az eső évszaktól elfogyott, egész buzgalommal süritettem a tengervizet a bográcsomban s így a szoros értelmében cseppenkint egészítettem ki a készletemet. Viz volt az egyetlen ital, a mit ittam, mert az összes tea és kávé, mit a hajon hoztunk, teljesen hasznavehetlenné lett.

A hatalmas szárnyu madarak, melyek hemzsegték a szigeten, egy eszmét adtak nekem egy napon: miért ne akasszak üzenetet a nyakukba, hogy az ismeretlenbe küldjem őket? Ki tudja, talán segítséget hozhatnak? A gondolat pedig egy volt nálam a tettel. Előszedtem egy csomó üres süritett teljes bádogdobozt és tűz segítségével leolvastottam a feneküket. Erre a fenékre karcoltam rá hegyes szöggel az üzenetemet. Pár szóval elmondtam hajótörésemet és kétségbeejtő helyzetemet. Megadtam a tájékozást is — 14 - 15 szélességi fok, nem messze az usztráliai szárazföldtől.

(Folyt. köv.)

A Makói Takarékpénztár épületében a Borsy Imre által bérelt

bolthelyiség

esetleg két üzlet számára, 1912. majus 1-től fogva kiadó.

Egy jó házból való fiu

tanulóul

jó fizetéssel felvétetik

Kovács Sándor, divatáruházába. Főter, Korona-épület.

Világhírű jó és olcsó természetes ásványviz!

Gróf Schönborn-Buchheim Károly Beregmegyei uradalmából:

A luhi Erzsébet gyógyforrás

gyomor bajok elleni specificum.

A gyomor rendetlen működésénél, gyomorsav képződésénél, gyomorégés, köhögés, a gyomor elnyalkásodása a gyomor és bél kronikus hurutja, alkalmával kitűnően beválik, a torok, gége és a hörgők idült hurutos állapotában sikerrel alkalmaztatik.

Elsőrangú üdítő és asztali ital! Elsőrangú a Giesshüblivel!

Polenai gyógyforrás. Elsőrangú diatétikus viz; leg-üdítőbb asztali viz. Borral vegyítve kitűnő, tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer.

o o o Egyenrangú a krorondri vízzel. o o o

Szolyvai gyógyforrás. Dr. Kélli, dr. Bókai, dr. Widder-Hoffer, dr. Than, dr. Irsai Arthur, dr. Fodor József tanár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánltatik: köszvény, hólyag s vizeleti szervek bajainál; cukorbetegség, hughyomok, epekő, a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomormegbetegedéseknél

Kitűnő ízű ital, igen üdítő viz! Egyenrangú a bilini vízzel!

Kapható minden jobb fűszerüzletben, vendéglőkben, kávéházakbar, drogériákban és gyógyszerárakban.

Vezérképviselet és raktár: **Ábelesz Sámuel,** szállító Makó, Megyeház utca.

●●●●●●●● Hirdetéseket jutányos áron közöl a Makói Független Ujság kiadóhivatala. ●●●●●●●●



Eddig még nem létezett gramophon újdonságok saját összehalításon folytán olcsó árért szerezhették a Korona-áruházba Klein Mórna, (Főtér).

Ibolya-cräm, Ibolya-szappan, Ibolya-puder, legjobb hatásu arc és kéz-finomító szerek

Egyedül kaphatók:

VÉBER & BÁRÁNY

„Az Isteni gondviseléshez“ címzet gyógyszerárában.

Makó, Szegedi-utca.

Ára: Ibolya-crém 1 korona.
Ibolya-puder 1 korona.
Ibolya-szappan 70 fill.

Nagy raktár mindennemű engedélyezett különlegességekben, kötszerek, gumi-cikkek és illatszerekben. (5)

Egy jó órát szerezhethet magának

vagy divatos arany- és ezüst ékszereket m. kir. fémjellel ellátva rendkívül jutányos áruk mellett. Menyasszonyoknak és vőlegényeknek 10 százalék árendmény. Erős vasuti és munkás órák pontosan szabályozva jótállás mellett. Régi nagy tört aranyat a legmagasabb árban veszek vagy új tárgyakra becserélem. Különlegességek divatos női órákban és ékszerekben. Midőn biztosítom a n. é. közönséget a legszolidabb kiszolgálásról, b. pártfogásukat kéri

VIDOR MANÓ órás- és ékszerész (2)

Makó, (főtér) az „Otthon“-kávéház mellett.

A Makói Független Ujság nyomdája

a legmodernebb kivitelben s a legjutányosabb áruk mellett készít mindenféle nyomdai munkát, u. m.: üzleti- és irodai nyomtatványokat, eljegyzési kártyákat, lakodalmi és bál meghívókat, röpvikeket és falragaszokat, névjegy kártyákat, továbbá egész könyvek és füzetek nyomását. A Makói Független Ujság nyomdájában megjelenő

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

politikai napilap naponta 6000 példányban jelenik meg. Hirdetéseket jutányos áruk mellett vesz fel minden reggel 7 órától este 9 óráig.

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

Telefon-sz. 124. ☒ nyomdája és kiadóhivatala. ☒ Telefon-sz. 124.